

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2013. július 21.
(vasárnap este)

Cseri Kálmán

NEM VET EL ÖRÖKRE AZ ÚR

Alapige: Jeremiás siralmi 1,1-3. 8-9

Jaj, de magára maradt az egykor oly népes város! Olyanná lett, mint az özvegy. Nagy volt a népek között, úrnő a tartományok között, de kényszermunkássá lett! Sírva sír az éjszakában, könny áztatja arcát. Senki sem vigasztalja azok közül, akik szerették, barátai mind hűtlenné lettek, ellenségeivé váltak. A nyomorúság és terhes szolgálat után fogságba került Júda. Ott lakik a pogányok között, de nem talál nyugodt helyet. Üldözői mind utolérik nyomorúságában.

(...)

Sokat vétkezett Jeruzsálem, beszennyezte magát. Volt tisztelői mind lenézik, mert látták gyalázatát. Ő maga is sóhajtozott és elfordult. Ruhája szegélye piszkos; nem gondolt a jövőre. Szörnyű mélyre sülyedt, nincs vigasztalója.

Imádkozzunk!

Kegyelemes Istenünk, bevalljuk, hogy sok tekintetben illik ránk az, amit most énekeltünk. Olyan gyakran ott van az életünkben ez a kettőség: úgy teszünk, mintha figyelnénk rád, aztán bármit mondasz, elengedjük a fülünk mellett. Tudunk szépeket mondani neked, még zengve dicsérni is tudunk, aztán rosszakat mondunk egymásról.

Bocsásd meg, hogy sokszor az a látszat, mintha hozzád tartoznánk, és mégis közömbösen megyünk el mások szükségei mellett. Isten, légy irgalmas nekünk, bűnösöknek!

Köszönjük, Jézus Krisztus, hogy a te szent neved is arra bátorít minket, hogy ne feledjük: te Szabadító vagy. Köszönjük, hogy azért jöttél,

hogy megszabadítsd a tiedet a bűneikből. Ajándékozz meg minket az-zal, hogy ami szerinted utálatos az életünkben, azt mi is utálatosnak lás-suk, és ne akarjunk együtt élni semmi ilyennel.

Kérünk, hogy ebben a csendben most világítson bele a te igéd a szí-vünkbe. Szeretnénk tisztulni, változni, egyre inkább hozzád hasonlóná válni.

Így kérünk most újra: nyisd meg az ajkunk, tárd ki a szívünk, adj hitet, Úr Isten, hogy aztán tudjuk nevedet áldani minden időben.

Ámen.

Igehirdetés

Akik a bibliaolvasó vezérfonal szerint olvassuk Isten igéjét, ma kezd-tük ezt a könyvet olvasni, és egy hétig ez lesz a lelki táplálékunk. A hosz-zú, nagy prófétai könyvek között (Ézsaiás, Jeremiás, Ezékiel) szerényen húzódik meg ez a rövid írás. Költői mű a Siralmak könyve. Öt gyászének gyűjteménye. Ezeket a gyászénekeket Jeremiás Jeruzsálem pusztulása fölött énekelte el.

Krisztus előtt 587-ben a babilóniai sereg lerohanta a kis Júda orszá-gát, elképesztő pusztítást végeztek. Minden mozdítható értéket és a nép színe-javát magukkal hurcolták Babilonba. Ez után a pusztulás után ír-ta és mondta el Jeremiás ezeket a gyászénekeket.

A formájáról csak annyit: az első kettő és utolsó kettő fejezet egy-aránt 22-22 versből áll, és minden vers a héber abc következő betűjével kezdődik. A héber abc-ben 22 mássalhangzó van, a magánhangzókat másként jelölik. A középső, harmadik fejezet pedig 66 sorból áll, vagyis háromszor 22-ből, és ott háromsoronként jön a következő betű. Az első három sor a-val kezdődik, a következő három b-vel és így tovább.

Azt mondják a hozzáértők, hogy ez a merev, szigorú forma is a tar-talom komolyságára és szomorú voltára utal. Itt nincs költői szárnyalás, itt nem csaponghat a fantázia, itt nincs miről fantáziálni. Itt valami tra-gikus, szomorú esemény történt. Megpecsételtett ennek a kis népnek a sorsa, s talán nincs is jövője. A nemzethalál küszöbére került ez az ország ez után a történelmi tragédia után. Olyan ez a kicsi könyv, mint egy gyászmenet, ahol többnyire hallgatagon, lehajtott fejjel, szomorú arc-cal mennek az emberek.

Jeremiás leírja, hogy üszkös romokon ül és sír. Az utcákon még holt-testek hevernek. Akiket pedig nem hurcoltak el, azok kétségbeesve, bi-zonytalanul lézengenek. Sokaknak már jártányi erejük sincs a hosszú éhezés miatt. Leírja azt, hogy több esetben előfordult, hogy a csecsemők ott haltak éhen az édesanyjuk karjaiban. A gyönyörű salamoni temp-

lomot kifosztották, a földdel tették egyenlővé, leégett. És még ilyen szörnyűségek is történtek, mint amiről itt a 4. fejezetben olvasunk, ahol ezt írja a próféta: „A gyengéd szívű asszonyok saját kezükkel főzték meg gyermekeiket, hogy legyen táplálékuk népem összeomlása idején.” — „Népem összeomlása” azt jelenti, hogy lehet, hogy nincs többé jövője ennek a népnek.

Ez a keserűség szólal meg ezekben a gyászénekekben, és Jeremiás kíméletlen őszinteséggel elsorolja, hogy mi vezetett ide. Mi az oka annak, hogy ilyen kemény ítélet alá vetette Isten az Ő népét. A könyvnek a végén pedig valami meglepőről is ír. Mi vezetett ide? Három okot említ, amiket jó, ha úgy olvasunk és hallgatjuk most a róla szóló magyarázatot, hogy megkérdezzük, amit a tanítványok kérdeztek az Úr Jézustól egyszer: nem én vagyok-e az, Uram?

1) Az első oknak azt említi, amit most olvastunk az első rész 8-9. verséből: „Sokat vétkezett Jeruzsálem, beszennyezte magát. Ruhája szegélye piszkos, nem gondolt a jövőre. Szörnyű mélyre süllyedt...”

Aki nem gondol a jövőjére, az szörnyű mélyre süllyed. Ezt a törvényszerűséget fogalmazza itt meg a próféta. És mivel szennyezte be a ruháját, mivel vétkezett ilyen sokat ez a nép? Azzal, hogy az élő Isten mellett elkezdte istenként imádni a környező pogány népek bálványszobrait is. Nem tagadták meg Istent, de nem is tisztelték, nem csak Őt tisztelték, és nem Istenként tisztelték. Megosztották az Istenbe vetett hitüket, bizalmukat. Nem véletlenül kezdte Isten a Tízparancsolatot azzal: „Ne legyenek idegen isteneid én előttem.”

Ez a nép jól tudta, hogy mik ezek a bálványok. Ézsaiás egész fejezetet szán arra, hogy nevetségessé tegye őket. Rendkívül szemléletesen írja le, hogy az ember a vállára veszi a fejszáját, kimegy az erdőbe, körül néz. Kiválaszt egy szép szál fát, azt kivágja. Egyik részénél vacsorát főz, másik részéből istent farag. Milyen isten az ilyen? Olyan — ahogy itt mondja is Jeremiás —, hogy nem tud járni, nem hall, nem tud beszélni, és legfőképpen nem tud segíteni azon, aki elkezdi tisztelni. — Isten többször keserűen mondja: és az én népem képes efféléket tenni.

Jeremiás pedig azt írja szintén ironikusan, hogy olyanok ezek a bálványszobrok, mint a madárijesztő az uborkaföldön — és mégis képesek némelyek ilyen mondani egy szobornak: ti hoztatok ki minket az egyiptomi rabszolgaságból, holott mindenki tudta: egyedül az Úr hozta ki őket.

Ebből a hitbeli bűnből, hogy megvonták Istentől a teljes bizalmukat, egy csomó szociális bűn is következett, mert az istentelenség mindig embertelenséget fial. Felsorolja azt is, hogy ezek is az ítélethez vezettek: a

vezetők megvesztegethetőkké váltak, a korrupció, a hamis ítéletek, a mohóság, kapzsiság, a gyengék gyengeségével való visszaélés, a házasságtörésnek, paráznaságnak minden elképzelhető formája ugyanúgy, mint napjainkban, akkor is virágzott, és az én népem már szégyenkezni sem tud — mondja egy helyen Isten. Ide züllött a választott nép hitbeli és erkölcsi színvonala, hogy már szégyenkezni sem tud. Sőt némelyek még dicsekszenek is ezekkel a bűneikkel.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy minket ma különösen fenyeget ez a veszély, hogy úgy élünk: nem gondolunk a jövőnkre. Nem szeretnék most adatokat sorolni, mert nekem ez szívügyem, és akkor belemerül-nénk ebbe, de az emberiség egy része teljes felelőtlenséggel úgy habzsol, hogy módszeresen teszi tönkre mindannyiunk jövőjét. Rablógazdálkodást folytatunk minden elképzelhető területen. Pusztítjuk az életet fenn-tartó és mentő erdőket, szennyezzük a vizeket és a levegőt, és mindez már megfordíthatatlannak látszik, és nem gondolunk rá. Azok, akik leg-inkább teszik ezt, azok nem hajlandók mérsékelni vagy megállni ezen az úton, mert az élő Isten mellett új isteneket, bálványokat tisztel az emberiség. A haszon és az élvezet lett a fő bálvány. Haszonelvű és hedonista lett az emberiség nagy része, és ez teljesen háttérbe szorítja az élő Isten tiszteletét, az Ő parancsainak a komolyan vételét, a benne való bizalmat.

Bizonyos értelemben a mi népünk is úgy él, hogy nem gondol a jövőjére. Tavaly 90 ezer gyermek született Magyarországon, és 130 ezer ember hunyt el. Vagyis megint egy 40 ezres kisvárossal csökkent a lélekszám. Nem gondol a jövőjére nagyon sok ember.

A mi feladatunk most az, hogy önmagunkra figyeljünk és a lelkiekre. Ha a lelkieket nézzük, akkor szintén mindenkit fenyeget az, hogy úgy él, hogy nem gondol a jövőjére. Mert Isten ígéje világosan mondja, hogy ha valaki olyan lelki állapotban hal meg, ahogy a világra jött, akkor egyenesen az örök halál, a kárhozat vár rá. Ami nem a megsemmisülés, hanem ami az amiatti szenvedés, hogy életének ezt a nagy döntését már nem tudja pótolni, elrontotta — ha úgy hal meg, ahogy született. A Biblia hozzáteszi azt is: ez a jó emberekre is érvényes. Nekünk életet csak az adhat, aki egyedül mondhatta el önmagáról: én vagyok az élet. És aki-nek az élő Jézus Krisztussal nincs hitbeli közössége, az nem él, az halott. Ez felháborító kijelentése a Szentírásnak, fel is háborodnak miatta so-kan, és kevesen merik így sarkítva vallani és hirdetni, de Isten szeret minket annyira, hogy így egészen sarkítva hozza ezt tudomásunkra: Nem kell semmi rosszat elkövetnie az embernek ahhoz, hogy ha Isten nélkül tölti ezt az életet, Isten nélkül kell eltöltenie az örökkévalóságot is. Eb-

ből lehet megtérni, megfordulni (majd látjuk ennek a szónak a jelentését), és Isten erre hív minket.

Sokan elhallgatják azt, és az ördög igyekszik leginkább elhallgatni, hogy hova vezet az az út, amin elindulunk születésünkkor. Jézus olyan világosan beszél róla: mindnyájan a széles úton indulunk el, amelyik a pusztulásba visz. Innen lehet átmenni a keskeny útra, a szoros kapun, amelyik út az életre visz. És több helyen hozzáteszi a bátorítást is: menjetek be a szoros kapun! Gyertek át a széles útról a keskeny útra!

Sokszor az az érzésem, amikor emberekkel beszélgetek, hogy kizárólag arról gondolkoznak a legtöbben, hogy azt a hajót — amit most az életünk képeként használjunk — hogyan tehetik egyre komfortosabbá. Szinte soha nem gondolnak arra: hova fog megérkezni az a hajó. Úton vannak, és nem tudják, hova fognak megérkezni. Elképesztő felelőtlenység. Nem gondolok a jövőmre. Az ördög pont ezt akarja, hogy csak ezt a kérdést fel ne tegyük: mi lesz ennek a vége, ha így marad, hova fog ez vezetni? Ne gondoljunk erre, mert netalán felébred a felelősség az emberben, és esetleg eljut hozzá a jó hír is: nem kell úgy meghalnod, ahogy születted. Isten neked életet, igazi, teljes, örök életet készített már itt, és a halálod után is. Mert egyszer holt biztos, hogy mindnyájan meghalunk. Azt mondja az ige: utána az ítélet. Hacsak valaki előbb már át nem ment a halálból az életbe, a hitetlenségből a Jézus Krisztussal való kapcsolatba.

Ezt említi tehát Jeremiás elsőnek: a nép úgy élt, hogy nem gondolt a jövőjére, ezért egyre mélyebbre süllyedt, és most majdnem elsüllyedt a történelem süllyesztőjében.

2) A másik, amit említi a próféta, rendkívül szemléletes kifejezés, amikor Isten szomorúan ezt mondja a népnek: „Nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték. Hátukat fordították felém, és nem arcukat.” (Jer 7,24).

Hátat fordított a nép Istenének. Háttal álltak Istennek akkor is, amikor beszélt hozzájuk. Következésképpen vagy meg sem hallották, vagy legalábbis ezzel kifejezésre juttatták: engem nem érdekel, mit mondasz. Mondj, amit akarsz, én külön világban élek, háttal neked. Egy másik helyen is ezt olvassuk: „Hátukat fordították felém, nem arcukat, bár én tanítottam őket, idejében tanítottam, de nem fogadták meg engedelmesen az intést.” (Jer 32,23).

El lehetett volna kerülni az ítéletet, mert idejében figyelmeztette Isten őket. Ők azonban a hátukat fordították Istennek. Ez azt jelenti: nem lett ez a nép istentagadó, de nem volt istenfélő sem. Nem vette komolyan Istent, nem Istenként tisztelte és bízott benne. Legfőképpen nem érde-

kelte, hogy Isten mit mond neki. Márpedig a Biblia többször hangsúlyozza, hogy aki Isten igéjét megveti, az ezzel Istent gyalázza meg. — Sokszor nem is gondolja a nép, hogy ha nem vettem komolyan azt, amit Isten nekem idejében mondott, akkor én Istent gyaláztam meg. Istenkáromló lettem. — Ez ellen mindenki tiltakozik, akivel eddig erről még így élesben és nyíltan mertem beszélni. Ő, dehogyis. Dehogy gyalázza és káromolja. — De meg van írva, hogy egyáltalán nem vetted komolyan, amit Isten neked személyesen mondott, ezzel Őt magát vetted sem-mibe. Nem tagadja meg, csak éppen negligálja, mintha nem lenne. Sokan élnek így.

A Krónikák könyvének a végén van egy nagyon elgondolkoztató szakasz, ami éppen ezzel a babiloni fogsággal kapcsolatos, amiről Jeremiás ír. A 2Krónika 36-ban ezt olvassuk: „Őseik Istene, az Úr, idejében küldött nekik üzenetet követői által, mert szánta az Ő népet. De ők kigúnyolták Isten követéit, megvetették kijelentését, gúnyt űztek prófétáiból, amíg aztán olyan magasra csapott az Úr haragja népe ellen, hogy nem volt mentség.” Nem az Urat gyalázták ők, csak a prófétáit, és azt, amit azokon keresztül az Úr üzent. Erre Isten azt mondja: vele fordultak szembe, és most már nincs mentség.

A Jeremiás siralmairól szóló könyvben emiatt kesereg a próféta, hogy oda jutottak, hogy most már nincs mentség. Ezért ismétli meg azt is (ami most már eső után köpönyeg, de azért mégis néhányan otthon maradtak), hogy forduljatok meg. Az a héber szó, amivel a Szentírás ezt kifejezi: megfordulni, ezt a szót használja mindig akkor is, amikor megtérésről van szó. Fizikálisan megfordulok, és ugyanezt jelenti, hogy lelkiileg megtérek. Eddig a hátamat mutattam az Úrnak, nem érdekelt az sem, hogy Ő kicsoda, mit akar velem, mit mond — és most odafordulok. Aki odafordul hozzám, az önkéntelenül is leborul előtte, s elkezdünk beszélgetni. Neki öntöm ki a szívemet — ez a kifejezés a Siralmak könyve végén van —, most már az ítélete után kiáltanak, és hegyezem a fülemet, hogy mit mond Ő nekem, mert attól függ az életem, a boldogságom is, meg a boldogulásom is. Mit mond nekem az Úr? Micsoda megtiszteltetés! Van szava hozzám ezek után is, ilyen állapotomban. Megtelik az ilyen ember szíve hálával, bűnbánattal, dicsőíteni kezdi Istent — már nem a hátát fordítja neki, hanem az Ő színe előtt él, jár és ezért a lehetőségért nagyon hálás neki.

Forduljatok meg! Különös, hogy Jézus az első mondatában ezt mondta, amikor elkezdte nyilvános szolgálatát: „Közel jött hozzátok az Isten országa, térjete meg, és higgyetek az evangéliumnak!” Ennek az ellenkezője történik akkor, amikor hátat fordít a nép Istennek, nem érdekli az evangélium, amit Isten neki mond. Forduljatok meg!

A mi népünknek csak egy töredéke szokta kezébe venni naponta vagy vasárnapon a Szentírást, és csak egy töredéke hallgatott ma is igehirdetést. Akik hallgattak is, azoknak is csak egy kicsi része veszi igazán komolyan és igazítja hozzá az életét. Ez a nép háttal van Istennek. Vajon mi, mostani állapotunkban, hogy vagyunk? Hátunkat fordítjuk-e neki, és nem érdekel, mit mond, ezért marad naphosszat, hétszámra csukva a Bibliánk, és minden fontosabb, mint az, hogy figyeljük, kérjük is, hogy Ő mit mond – vagy pedig az Ő kegyelméből már az Ő színe előtt vagyunk? És ha nem mondjuk is ki, folyamatosan ott van a szívünkben ez az imádság: „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád”, hiszen te vagy az, kinek szavát lesem, kinek szavát lesem.

Boldog ember az, aki nem háttal van Istennek.

3) A harmadik, amit Jeremiás említ: a nép lelki vezetői is felelősek azért, hogy ez az ítélet bekövetkezett. Miért? Mit tettek? Az a baj inkább: mit nem tettek meg, ami a feladatuk lett volna. A 2. fejezetben olvasuk ezt a mondatot: „Prófétáid hiábavaló látomásokkal ámítottak téged. Nem leplezték le bűnödöt, hogy fordítsanak sorsodon, hanem hiábavaló látomásokkal vezettek félre téged.”

Mert ha leleplezték volna bűnét, akkor fordítottak volna a sorsán. Ezt az ittlévő kifejezést úgy is lehet fordítani, ahogy Károli Gáspár fordítja: elfordították volna fogságodat. Vagyis: sorsfordító, történelem-változtató, -formáló ereje van annak, ha a próféták, akiket Isten azért küldött, hogy az Ő üzenetét továbbadják, leleplezik a nép bűnét. Nem azért leleplezik le, mert haragszanak rá, vagy mert kellemetlenkedni akarnak, hanem mert meg akarják menteni az ítélettől. Ha leleplezik a bűnét és a nép igazat ad Istennek, akkor nem következik be az ítélet. — Ezt is olvassuk a Jeremiás könyvében.

Azt mondja Isten: ha már elhatároztam egy nép ellen, hogy megítélem, de az a nép megtér, és ott a „súb” szó, megfordul, nem a hátát fordítja, hanem szembe fordul velem, akkor én is megbánom, amit elhatároztam, és nem hajtom végre az ítéletet. Istennek nem öröm, ha a népe szenved. De Isten igazságos Úr, és nekünk tudnunk kell, hogy minden bűn magában hordja a büntetését, az ítéletét. Isten ezt megengedi, ha a nép nem tér meg. De ha megtér: Isten nem hajtja végre az ítéletet. Ehhez azonban az kell, hogy legyen valaki, aki szeretettel, de kíméletlenül leleplezi azokat a bűnöket, amik miatt Isten az ítéletet kilátásba helyezte. A nép meg adjon igazat Istennek.

Persze sokkal könnyebb olyat mondani, ami hízeleg az embereknek. Nagyon kellemetlen leleplezni a bűnöket, a megtérés érdekében, de ez életmentő szolgálat.

Isten itt a hamis prófétákat dorgálja, és az ő mulasztásukat említi. De azért kérdezzük meg: vajon a mai egyház vállalja-e ezt a kellemetlen prófétai feladatot, hogy szeretettel leleplez olyan bűnöket, amik Istentől elválasztanak minket, és amik miatt jön az ítélet. Vagy vajon mi magunk, vágyunk-e arra, hogy Isten mutasson rá mindenre, ami neki utálatos az életünkben, és mi igazat adunk neki, és nem akarunk együtt maradni azokkal?

Ilyet is olvasunk a 2. fejezetben: Miért kell az asszonyoknak megenniük gyermekeiket? Miért gyilkolják az Úr szentélyében a papot és prófétát? — Miért kell az asszonyoknak megölniük meg nem született gyermekeiket? Miért nem alkalmaz némely európai egyház olyan lelkészeket, akik nem hajlandók összeadni egynemű párokat? Miért nem alkalmaz némely kórház olyan orvosokat, akik nem hajlandók eutanáziát és művi vetélést végezni? Miért kell azt magyarázni, hogy a házasság két olyan ember szövetsége, akik képesek utódokat létrehozni.

Nekünk tudomásul kell vennünk, hogy az európai politikában senki nem számíthat toleranciára, aki Isten parancsaira vagy keresztyén erkölcsi normákra hivatkozik. Jeremiás siralmainak ez a mondata ma is időszerű és elgondolkoztató. Hol vannak azok a próféták, akik leleplezik a nép bűneit azért, hogy azokból kiségiítsék a népet, a nép pedig igazat ad, nem nekik, hanem annak az Istennek, aki küldte őket, aki meg akarja menteni az Ő népét a pusztulástól. Mert az előbb említettek nem az egyház rögeszméi, hanem Isten rendelése. Csakhogy amíg mi háttal vagyunk Istennek, addig azt juttatjuk markánsan kifejezésre, hogy nem érdekel, mit mond. Rám nem kötelező, amit Ő parancsol. Azt ma már nem úgy kell érteni — és soroljuk a magunk kifogásait.

Egyre nehezebb lesz Isten törvénye szerint, a leleplezett bűnöket megvallani és elhagyni. És egyre nehezebb lesz a reánk bízottakat — például a gyermekeinket — ilyen szellemben nevelni, miközben azt szeretnénk, hogy boldoguljanak.

Ez a három az, amit Jeremiás megemlíti: a nép nem gondolt a jövőjére, felelőtlenül élt; a nép háttal állt Istennek, és nem érdekelte, mit mond neki az ő érdekében; és akik lelki vezetői voltak, nem nevezték néven a bűnöket, hanem olyanokról beszéltek, amiket a nép hallani akart.

És vajon, ha ilyen sok bűnt követett el ez a nép, akkor vajon olyan nagy lesz az ítélet is, hogy csakugyan belepusztulnak? Itt a könyv végén — meg már közben-közben is elszórtan — megszólal egy másik hang ugyanezen a Jeremiás prófétán keresztül.

Miután kisírta magát, elkezd Istenről beszélni. Ki is Ő, milyen is Ő? Meglepő, megdöbbenítő dolgokat mond Istenről. Azt mondja: nem vet

el örökre az Úr. Még ha megszomorít is, irgalmaz, mert nagyon szeret. Nem szíve szerint alázta és szomorítja meg az embereket. A Mikeás könyve végén olvassuk azt: Istennek abban telik kedve, hogy megbocsásson a bűnbánó bűnösnek. Nem szíve szerint szomorítja meg, de a bűnt büntetésnek kell követnie.

Ennek a kis könyvnek az utolsó mondata így hangzik, és ez is evangélium: „Bizonyára nem vetettél el minket végképp, nem haragszol ránk annyira!” — Ha nem vetettél el végképp, akkor mégis van jövőnk. És mi a gyökere ennek a jövőnek? „Szeret az Úr, azért nincs még végünk. Nem fogyott el irgalma. Minden reggel megújul, nagy a te hűséged. Az Úr az én osztályrészem — mondom magamban. Ezért bízom benne. Jó az Úr a benne reménykedőkhöz, a hozzá folyamodókhoz. Jó csendben várni az Úr szabadítására.” (3,22-26).

Van tehát jövője mégis ennek a népnek, és amikor Istenről kezd el gondolkozni a próféta, reménység ébred a szívében, és azt akarja, hogy az emberek szívében is az ébredjen. Nem földiekkel játszó égi tünemény, hanem megalapozott reménység, az Isten igaz ígéjére épülő bizonyosság, hogy túléljék ezt a nehéz korszakot. És jó várni az Úr szabadítására.

Jeremiás csak arra a szabadításra várt, amit Isten megígért, hogy 70 év múlva a fogságba vittek utódai, a maradék, hazajön, és újat kezdhetnek — akkor már remélhetőleg nem úgy, hogy továbbra is hátat fordítanak Istennek, hanem vele szövetségben kezdhetnek újat. Ezt a szabadítást említi itt Jeremiás egyébként a könyvében is.

Mi ennél sokkal többet tudunk. Mi tudunk arról a nagy szabadításról, amit az a Szabadító vitt véghez, akinek még a Jézus neve is erre utal: Szabadító, s ami nagypénteken történt a Golgotán. Ahol az történt, hogy Isten nem elnéző lett a mi bűneinkkel szemben, mert Ő nem nézi el a bűnt, hanem végrehajtotta a mi bűneink büntetését, csak nem rajtunk, hanem máson. Azon, aki soha bűnt nem követett el, Jézuson.

Itt szólal meg az az örömhír a Bibliában, amit így mondunk: neki tulajdonítás, hogy Isten azoknak, akik ezt hiszik, akik Jézusban hisznek, nem tulajdonítja nekik az ő bűneiket, hanem nekik tulajdonítja Jézus igazságát. A benne hívőket olyan igazaknak látja, mint az Ő bűn nélküli egyszülött Fiát.

Ez aztán az igazán hajmeresztő és érthetetlen üzenet! De, aki ezt hitel komolyan veszi, az szabad. Az már nem megy ítéletre, mert az ítélete végrehajtatott a Golgotán. Jézus elszenvedte. Aki ezt nem hiszi, vagy azt mondja, hogy nem szorul rá erre, az ragaszkodik ahhoz, hogy rajta hajtassa majd végre Isten ezt a szörnyű ítéletet. — Nagy felelősség ez! Itt lesz igazán élessé ez a kérdés: hogyan élünk mi, gondolunk-e a jövőnkre?

Vagy pedig nem gondolok a jövőmre, aztán egyszer csak olyan mélyre süllyedek, ahonnan már nincs kiút.

Aki eljut erre a bizonyosságra, az már nem háttal áll Istennek, hanem arcával, és elkezd beszélni hozzá. Nagyon fontosak azok a mondatok, amelyeket az ilyen ember mond. Kezdi azzal, hogy sokat vétkezünk ellened. — Nem lehetett volna ezt egy kicsit előbb kimondani? Az ítélet előtt, ha elhangzik, elmarad az ítélet. Másként alakul a történelem. Nem lesz Mohács. Nem lesz Babiloni fogság. De még így későn is jó, hogy elhangzik, mert végre igazat mond, és Istennek mondja az, aki egyébként reménytelen helyzetbe került. Elkezd hálát adni Istennek, megvallja, hogy kinek ismerte meg Őt. Szép mondatok olvashatók itt, remélem, mindenki elolvassa ezt a csodálatosan szép kis könyvet, és eközben egyre inkább reménység ébred az emberek szívében.

Szeretettel javaslom: vizsgáljuk meg ma kíméletlenül magunkat. Nem érvényes-e rám is, hogy sok mindent úgy csinállok, hogy nem gondolok annak a következményére.

A napokban beszélgettem valakivel, aki nagy jót akar a gyermekeinek. — A legtöbb szülő ilyen, vagy legalábbis ezt mondja. De soha dicséretet még nem kaptak tőle a gyerekek. Csak szidást, hajszolást. Mert, ugye, meg kell állni az életben, teljesíteni kell... óvodás korában ijesztgetik, hogy nem veszik fel az egyetemre. Tönkreteszi a saját gyerekei életét. Semmi elismerés, semmi simogatás, biztatás vagy megértés. Mi lesz ennek a következménye? Nem gondol a jövőre, hova vezet ez?

Két ember, ha nem is könnyelműen, de sokszor könnyedén elhátározza: cserbenhagyják egymást. Ezzel hogy teszik tönkre a gyerekeik jövőjét — nem gondol a jövőjére. Egy csomó berögzött szokás van bennünk. Sokat otthonról hoztunk, s már ezzel is mentegetjük: apám, anyám is... na de anyám, apám is romlott természettel született, vajon jó az, amit tőlem átvettem? Nekem jó. És a többieknek? Nem gondolunk arra, hogy hova vezet az, ha minden úgy marad, ahogy most van. Mi lesz annak a következménye, amit meggondolatlanul teszünk. Álljunk Isten elé és kérdezzük meg Őt: Uram, mik ezek a dolgok az életemben?

Vizsgáljuk meg azt is: háttal állunk Istennek, vagy az Ő színe előtt leborulva vagyunk ott? Ez keményen hangzik. Dehogy állok háttal! Akkor ma mit olvastál az Ő igéjéből? És tegnap? És holnap, ha megint munkanap lesz és kevesebb szabadidő lesz, akkor már nem érdekel, mit mond Isten, akkor nem fontos? Nem kell kérdezni: Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? Nem kell. Tehát akkor háttal állsz. Nem figyelsz rá. Jó lenne, ha bátrabbak lennénk abban, hogy belenézünk az ige tükrébe, és megállapítjuk, hogy sajnos ilyen vagyok. Nem akarok ilyen maradni!

És a harmadik is: akiket Isten ránk bízott, akikért felelősek vagyunk, gyakoroljuk-e ezt, hogy nagy szeretettel, de leleplezzük az életükben azt, ami Istennek utálatos. Kezdve saját magunkkal. Előbb innen vedd ki a gerendát, aztán lesz jó látásod arra — így mondja Jézus a Hegyi beszédben —, hogy a másik szeméből is a szálkát. Ki lehet venni a másiktól is a szálkát, de előbb a magaméban csináljak rendet. Akkor elmarad az ítélet, vagy elmondhatjuk boldogan: mi már átmentünk a halálból az életbe.

Olvassuk el otthon ezt a kis könyvet. Szépen megállva minden mondatnál. Engedjük, hogy Isten Szentlelke személyessé tegye nekünk, és hozzon ez megújulást, tisztulást a mi hívó életünkben.

Imádkozzunk!

Istenünk, sokszor észre sem vesszük, hogy játtal állunk neked.

Köszönjük, hogy még mindig nem mondtál le rólunk. Köszönjük, hogy néven nevezel mindent. Köszönjük, hogy azt akarod: megforduljunk, visszaforduljunk, megtanuljunk előtted leborulva boldogan élni, rád támaszkodni, benned bízni. Ne jussunk el oda: nincs segítőm, hogy csak kinevetnek a kárörvendők, hanem tapasztaljuk: az Úr az én kőszálam, menedékem, segítségem éjjel és nappal, jóban és rosszban.

Kérünk, segíts be mindnyájunkat a veled való lelki szövetségbe. Add, hogy mi is hűségesek legyünk. Magasztalunk, mert a te hűséged nem fogy el.

Köszönjük azt a nagy szabadítást, amit Jézusban adtál nekünk. Segíts el minket arra, hogy Isten szabad gyermekeiként élhessünk sokféle nehézségünk, gondunk között is.

Könyörgünk népünkért. Adj lelki ébredést ennek a népnek, készíts jövőt nekünk. Taníts minket ezért imádkozni és a lelki megújulás kezdődjék el nálunk.

Köszönjük a mai nap minden áldását, csendjét, az igéket, a gyülekezet közösségét. Köszönjük, ha előre nézünk, bizonyosak lehetünk abban, hogy te nem csak ismered a jövőnket, hanem te készíted, formálsz azt.

Ámen.

688

Tisztítsd meg szíved

✂ Scholz László (1911-2005)

🎵 Tinódi Lantos Sebestyén (1510-1556)

Tisz - títsd meg szí - ved, Je - ru - zsá - lem né - pe!
Szep - lő - te - len légy a Krisz - tus nap - já - ra,
Hogy meg - tar - tas - sál, mo - sódj hó - fe - hér - re!
Mert i - gen nagy volt vált - sá - god - nak á - ra:
Kar - ma - zsin szí - nú bú - ne - id - ből tisz - tulj,
Ár - tat - lan om - lott Ki - rá - lyod - nak vé - re,
Hogy ki ne pusz - tulj!
Térj - meg ked - vé - re!

3. Nem járhatsz folyvást annyi undokságban,
Részed így nem lesz mennyek országában,
Vedd fel a harcot, vedd fel a keresztet,
Vagy üdvöd vesztet!

4. Élj botlás nélkül, szentül, feddhetetlen,
Vizsgáld a törvényt lelkiismeretben,
Inkább fonj gyarló tested ellen ostort,
Semhogy bemocskold!

5. Tisztítsd meg ajkad oltárról vett szénnel,
Rútat ne illess, mit a lelked szégyell,
Jót cselekedjél mindennel bőven,
Minden időben!

6. Új teremtés vagy, vetkezd le a régít!
Ördög ha üldöz, e világ ha rémít,
Csak meg ne hátrálj, maradj meg az újban,
Véled az Úr van!

7. Tisztítsd meg szíved, Krisztus szent egyháza,
Őt temiattad pogány ne gyalázza!
S hogy légy az Úrnak szent papsága, népe:
Újulj meg végre!